

Bydlení mladých dospělých v EU: Vliv životní situace mladých dospělých a příjmů na přeplněnost domácností

Úvod

Otázka samostatnosti mladých lidí je v evropském prostoru stále aktuálnější. Věk, kdy mladí lidé opouštějí rodičovský domov, se mezi jednotlivými zeměmi výrazně liší a ovlivňuje ho řada faktorů – od ekonomických podmínek po dostupnost bydlení. Jedním z potenciálních ukazatelů, který může tento věk ovlivňovat, je míra přeplněnosti domácností. Cílem této analýzy je zjistit, zda existuje souvislost mezi mírou přeplněnosti domácností mladých lidí a průměrným věkem jejich odchodu z domova v rámci zemí EU.

Metoda analýzy

Analýza se zaměřuje na souvislost mezi dvěma proměnnými napříč státy Evropské unie:

Průměrným věkem, kdy mladí dospělí (ve věku 18–34 let) opouštějí rodičovský domov

Mírou přeplněnosti domácností u stejné věkové skupiny

Datasety byly získány z databáze Eurostatu:

Dataset o průměrném věku opuštění domova:

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Young_people_-_housing_conditions

Dataset o míře přeplněnosti domácností:

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/YTH_DEMO_030__custom_5302353/bookmark/table?lang=en&bookmarkId=2de1935f-52b2-43b6-874e-2ce4dadde983

Oba datasety byly omezeny na aktuální dostupný rok (např. 2022), filtrovány podle věkové skupiny 18–34 let a porovnány mezi členskými státy EU. Analýza proběhla v prostředí Python (pandas, matplotlib, seaborn, scipy) a pro zhodnocení vztahu mezi proměnnými byla využita lineární regrese.

Před samotným výpočtem korelačního a regresního vztahu byly ověřeny základní předpoklady:

Vizualizace pomocí scatterplotu s regresní přímkou

Normalita reziduí (Q-Q plot)

Homoskedasticita (rozptyl reziduí)

Shapiro-Wilkův test normality reziduí

Hodnota R^2 a p-hodnota pro významnost vztahu

Regresní analýza a výsledky

Na základě zpracovaných dat jsme zkoumali vztah mezi mírou přeplněnosti domácností (nezávislá proměnná) a průměrným věkem opuštění rodičovského domova (závislá proměnná) v zemích Evropské unie.

Výsledky regresní analýzy

V rámci vícenásobné lineární regrese jsme zkoumali vztah mezi mírou přeplněnosti domácností (závisle proměnná) a dvěma prediktory: 1) podílem mladých lidí (ve věku 25–34 let) žijících u rodičů, a 2) mediánem příjmu domácností v jednotlivých státech EU.

Model jako celek byl vysoce statisticky významný ($F = 23,7$; $p < 0,001$), což znamená, že alespoň jeden z prediktorů významně přispívá k vysvětlení variability v míře přeplněnosti domácností.

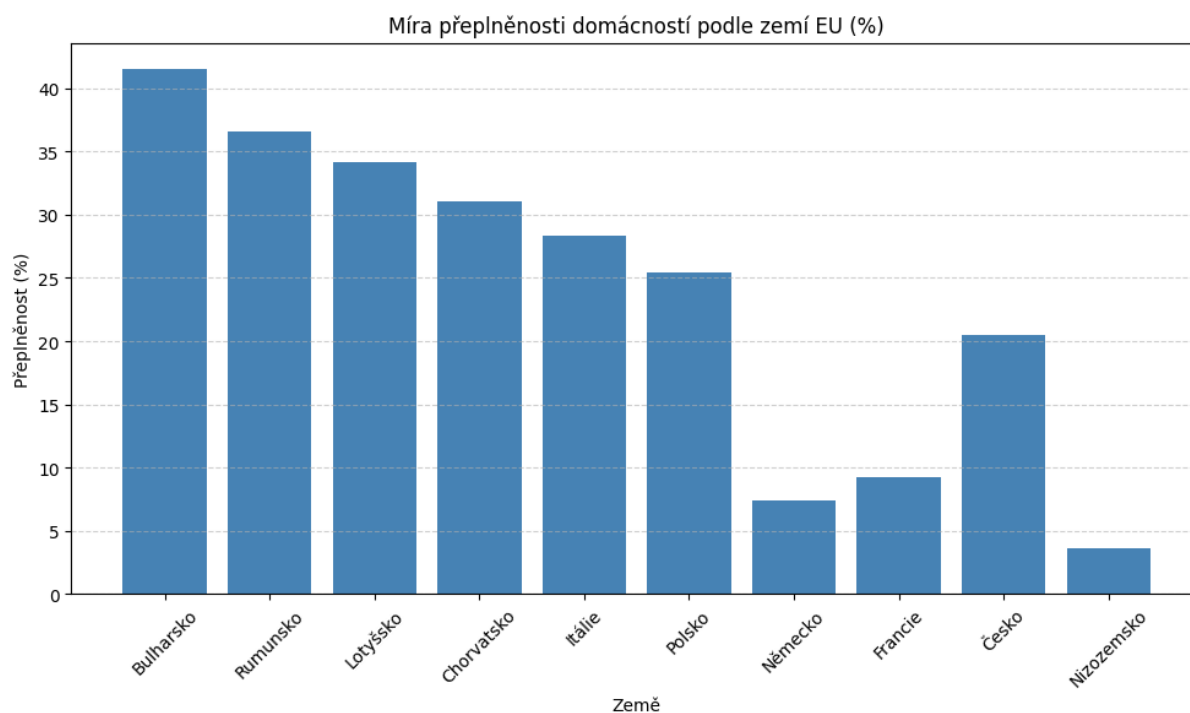
Koeficient determinace (R^2) byl 0,63, což ukazuje, že model vysvětluje přibližně 63 % rozptylu ve sledované proměnné.

Individuální prediktory:

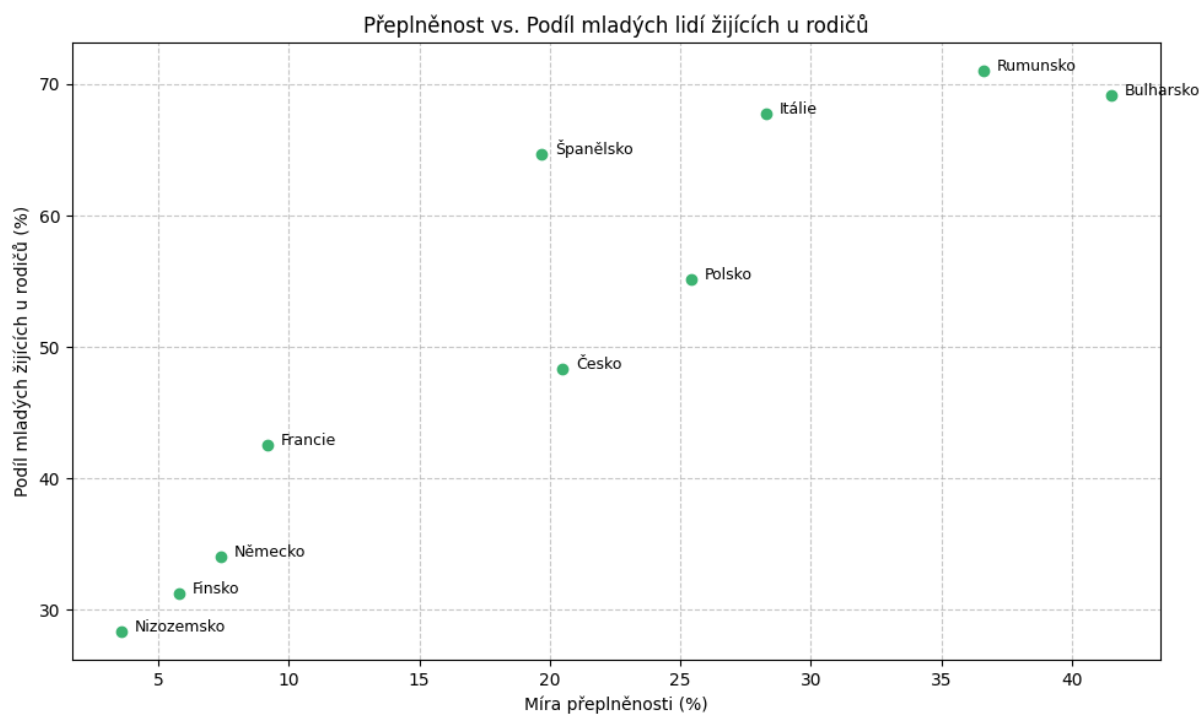
Podíl mladých lidí žijících u rodičů měl pozitivní a statisticky významný vliv na míru přeplněnosti domácností. Standardizovaný koeficient (β) byl +0,58, $p < 0,001$. To znamená, že s rostoucím podílem mladých žijících u rodičů se zvyšuje i míra přeplněnosti v daném státě.

Medián příjmu domácností měl negativní vliv na přeplněnost, ovšem nebyl statisticky významný ($\beta = -0,21$; $p = 0,08$). To naznačuje, že vyšší příjmy sice mohou vést k nižší míře přeplněnosti, ale tento vztah není v tomto modelu zcela průkazný.

1. Sloupcový graf – Míra přeplněnosti domácností podle zemí EU

2. Korelační bodový graf – Přeplněnost vs. Podíl mladých lidí žijících u rodičů

Výsledky regresní analýzy ukázaly, že v zemích s vyšší mírou přeplněnosti domácností mladí lidé opouštějí rodičovský domov později. Tento vztah je statisticky významný a poměrně silný – přeplněnost domácností vysvětluje přes polovinu rozdílů ve věku odchodu od rodičů mezi zeměmi EU.

Tato skutečnost může být způsobena několika faktory:

Ekonomickými podmínkami – vysoká přeplněnost často koreluje s nižšími příjmy domácností a drahým nebo nedostupným bydlením.

Kulturními normami – v některých zemích je běžné, že mladí lidé zůstávají doma déle kvůli silné rodinné soudržnosti nebo ekonomické zátěži.

Trhem s bydlením – mladí dospělí mohou zůstávat doma déle, protože nemají přístup k dostupným nájemním nebo vlastnickým bytům.

Tato analýza ukázala, že vyšší přeplněnost domácností v zemích EU výrazně souvisí s pozdějším opuštěním domova mladými lidmi. Vzhledem k síle vztahu by tato problematika měla být brána v úvahu při plánování bytové politiky a podpory mladých dospělých. Dále by bylo užitečné rozšířit model o další proměnné – např. příjem domácností, cenu nájmu či sociální dávky – pro komplexnější porozumění.

Data a další informace o této zprávě jsou dostupné na adrese <https://dostal.vyzkum-psychologie.cz/stat4?i=610>.